

Controlecampagnes 2023

bij het in de handel brengen van bouwproducten

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Ondernemingsnummer: 0314.595.348

○ 0800 120 33 (gratis nummer)

○ FODEconomie

○ @fodeconomie

○ [linkedin.com/company/fod-economie](https://www.linkedin.com/company/fod-economie) (tweetalige pagina)

○ [instagram.com/fodeconomie](https://www.instagram.com/fodeconomie)

○ [youtube.com/user/FODEconomie](https://www.youtube.com/user/FODEconomie)

○ economie.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley

Voorzitter van het Directiecomité

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Internetversie

082-24

Inhoud

1. Doel van de campagnes.....	4
2. Wettelijke basis	4
3. Inzet van mensen	6
4. Controleplan 2023.....	6
4.1. Voorbereiding	6
4.2. Selectie	6
5. Resultaten	8
5.1. Proactieve controlecampagnes	8
5.1.1. Overzicht van de resultaten.....	8
5.1.2. Resultaten van de gecontroleerde bedrijven	9
5.1.3. Resultaten van de gecontroleerde productengamma's.....	10
5.2. Reactieve dossiers	10
6. Besluit	11
Lijst met afkortingen	12

Lijst met tabellen

Tabel 1 - Proactieve markttoezichtscampagnes van bouwproducten 2023.....	8
Tabel 2 - Resultaten op het niveau van de gecontroleerde bedrijven	9

Lijst met grafieken

Grafiek 1. Spreiding van niet-CPR-conforme productengamma's (vastgesteld met een pv) over de marktdeelnemers	9
Grafiek 2. Aantal niet-CPR-conforme productengamma's tegenover het totaal aantal gecontroleerde productengamma's.....	10

1. Doel van de campagnes

De afdeling Veiligheid van de FOD Economie is de toezichhoudende autoriteit voor de Europese bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011 (CPR). In die hoedanigheid voert ze permanente controles uit op bouwproducten die onder geharmoniseerde normen vallen en die in België verhandeld worden.

Het doel van die controles is om toezicht uit te voeren op de naleving van de wettelijke vereisten zoals vastgelegd in de bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011 en in het bijzonder om oneerlijke concurrentie tegen te gaan.

De controles zijn gericht op alle marktdeelnemers die onder de Europese regelgeving (EU) nr. 305/2011 (CPR) vallen: fabrikanten, importeurs, distributeurs en gemachtigden.

De administratieve controle van de documenten is vooral gericht op de prestatieverklaring (DoP), de CE-markering en de technische documentatie. Daarbij wordt rekening gehouden met de systemen voor de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid (AVCP) en met de verplichtingen van de verschillende marktdeelnemers (zie punt 2). Indien nodig worden stalen voor labotesten genomen.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds proactieve controles, die op eigen initiatief gebeuren, en anderzijds reactieve controles, naar aanleiding van een externe vraag of een aanleiding die afkomstig kan zijn van verschillende partijen.

Voor de proactieve controles zijn de te controleren productcategorieën vastgelegd in het controleplan 2023 dat deel uitmaakt van een meerjarig controleplan.

Dat proactief controleplan bepaalt naast de productcategorieën het aantal uit te voeren controles.

Onder het proactieve luik kan ook een bemonsterings- en testcampagne worden uitgevoerd op bouwproducten die op de markt worden verhandeld. Daarbij wordt dan nagegaan of de prestaties die door de fabrikanten in de DoP zijn vermeld, wel degelijk overeenstemmen met de resultaten die worden gemeten door een aangemeld laboratorium en/of geaccrediteerd in functie van het AVCP-systeem).

De meeste controles worden ter plaatse uitgevoerd. In sommige gevallen kunnen ook controles op afstand plaatsvinden. Controles ter plaatse kunnen aangekondigd of onaangekondigd gebeuren.

De controlecampagnes zijn ook een gelegenheid om het bewustzijn van de marktdeelnemers over hun verplichtingen te vergroten. Ze geven ook een beeld van de mate waarin de wetgeving in bepaalde domeinen wordt gerespecteerd.

2. Wettelijke basis

De wettelijke basis voor de controlecampagnes is:

- De Verordening (EU) nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van de geharmoniseerde voorwaarden voor het in de handel brengen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad en de uitvoeringsbesluiten (CPR of de Europese bouwproductenverordening);
- de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 574/2014 van de Commissie van 21 februari 2014 tot wijziging van bijlage III bij Verordening (EU) nr. 305/2011 betreffend het model voor het opstellen van een prestatieverklaring van bouwproducten;
- de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 157/2014 van de Commissie van 30 oktober 2013 betreffende de voorwaarden voor het beschikbaar stellen van prestatieverklaringen van bouwproducten op een website;
- de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de Verordening (EU) nr. 305/2011 en de uitvoeringsbesluiten;
- de Verordening (EU) nr. 2019/1020 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende markttoezicht en conformiteit van producten en tot wijziging van Richtlijn 2004/42/EG en de Verordeningen (EG) Nr. 765/2008 en (EU) Nr. 305/2011.

De Verordening (EU) nr. 305/2011 (de bouwproductenverordening) legt de marktdeelnemers (fabrikant, importeur, distributeur, gemachtigde) een reeks verplichtingen op voor het verhandelen van bouwproducten die onder geharmoniseerde normen vallen, zoals:

- alvorens een bouwproduct in de handel wordt gebracht, stellen de **fabrikanten** de prestatieverklaring (DoP) op, ondertekenen ze die en brengen ze de CE-markering aan. Fabrikanten stellen, als basis voor de DoP, technische documentatie op waarin alle elementen voor het vereiste beoordelingsstelsel en de verificatie van de prestatiebestendigheid (d.w.z. het AVCP-systeem) worden omschreven. Fabrikanten bewaren de technische documentatie en de DoP tot 10 jaar nadat het bouwproduct in de handel is gebracht;
- alvorens een bouwproduct in de handel wordt gebracht, zorgen **importeurs** ervoor dat de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid (AVCP-systeem) van de prestaties door de fabrikant is uitgevoerd en dat de fabrikant de technische documentatie heeft opgesteld. Ze zorgen er ook voor dat de DoP overeenkomstig de vereisten van de verordening is opgesteld, dat het product, waar nodig, de CE-markering draagt, dat het vergezeld gaat van de instructie- en veiligheidsinformatie;
- alvorens een bouwproduct op de markt aan te bieden zorgen **distributeurs** ervoor dat het product waar nodig de CE-markering draagt en dat het vergezeld gaat van de instructies en de veiligheidsinformatie. De DoP wordt ten minste op vraag van de gebruiker, architect, consument, markttoezichtautoriteit ... verstrekt;
- de **importeurs en distributeurs** die een product onder hun eigen naam of merknaam in de handel brengen of een al in de handel gebracht bouwproduct zodanig wijzigen dat de conformiteit met de DoP in het gedrang kan komen, worden beschouwd als fabrikanten;
- de **gemachtigde** is een in de Europese Unie gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die schriftelijk door een fabrikant is gemachtigd om namens hem op te treden voor bepaalde taken;
- een importeur of distributeur wordt beschouwd als fabrikant voor de toepassing van deze verordening en is onderworpen aan de verplichtingen van de fabrikant, wanneer hij een product onder zijn naam of merknaam in de handel brengt of een al in de handel gebracht bouwproduct zodanig wijzigt dat de conformiteit met de prestatieverklaring in het gedrang kan komen.

Opdat de aangegeven prestaties in de DoP nauwkeurig en betrouwbaar zouden zijn, moeten de prestaties van het bouwproduct worden beoordeeld en moet de productie in de fabriek worden gecontroleerd volgens een passend **systeem voor de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid (AVCP)** van het bouwproduct.

Voor een bepaald bouwproduct kunnen verschillende AVCP-systemen vooropgesteld zijn die rekening houden met het specifieke verband tussen de essentiële kenmerken en de fundamentele eisen voor bouwwerken (zoals veiligheid bij gebruik, gezondheid, energiebesparing). Bijlage V van de bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011 onderscheidt vijf AVCP-systemen: 1+, 1, 2+, 3, 4.

Wanneer een fabrikant een bouwproduct dat onder een geharmoniseerde norm valt in de handel brengt, stelt hij, in overeenstemming met art. 6 van bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011 en met de Gedelegeerde Verordening (EU) Nr. 574/2014 en op grond van bijlage ZA van de betrokken norm, een **prestatieverklaring (DoP)** op voor dat product. De toepassing van de **bijlage ZA** van de geharmoniseerde norm is verplicht, op voorwaarde dat de co-existentperiode van de norm is verstreken¹. Voor de essentiële kenmerken bevat de DoP de lijst van essentiële kenmerken die voor het beoogde gebruik in de bijlage ZA van de geharmoniseerde norm zijn bepaald. De fabrikant moet voor minstens één essentieel kenmerk van het bouwproduct, dat relevant is voor het aangegeven beoogde gebruik, de prestatie in de DoP vermelden. Voor de overige essentiële

¹ De geactualiseerde lijst van de referenties van de geharmoniseerde normen die van kracht zijn onder de bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011, met aanduiding van de co-existentperiode, zijn terug te vinden op de website van de Europese Commissie: <https://webgate.ec.europa.eu/single-market-compliance-space/#/home>

kenmerken kan de fabrikant “NPD” in de DoP vermelden op voorwaarde dat er geen enkele nationale of Europese wetgeving de betrokken essentiële kenmerken regelt.

De toepassing van bepaalde hoofdstukken uit het vrijwillige deel van de norm (dus buiten de bijlage ZA) kunnen via een andere nationale of Europese wetgeving (dan de CPR) toch verplicht of aanbevolen zijn (bv. via de eisen over algemene productveiligheid – GPSD).

De **CE-markering** wordt zichtbaar, leesbaar en onuitwisbaar op het bouwproduct of op een etiket daarvan aangebracht. Als dat door de aard van het product niet mogelijk of niet gerechtvaardigd is, wordt de CE-markering aangebracht op de verpakking of in de begeleidende documenten. De CE-markering bevat alle elementen zoals bepaald in art. 9.2 van de bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011.

Wanneer een bouwproduct **niet onder een geharmoniseerde norm** valt, is de CPR in principe niet van toepassing. Het product moet dan zonder CE-markering en zonder DoP op de markt worden gebracht². Op grond van artikel 19 van Verordening (EU) nr. 305/2011 inzake voor de bouw bestemde producten kunnen fabrikanten echter een aanvraag voor een Europese technische beoordeling indienen bij de Europese Organisatie voor technische beoordeling (EOTA) om op vrijwillige basisproducten in de handel te kunnen brengen met een CE-markering en een prestatieverklaring.

3. Inzet van mensen

Voor de controlecampagnes op bouwproducten werden over het hele Belgische grondgebied drie voltijdequivalenten ingezet.

Die inspecteurs kunnen beroep doen op de ondersteuning van een technische cel en indien nodig kunnen ze zich beroepen op een netwerk van Europese collega's. Er bestaat ook de mogelijkheid om in bepaalde gevallen een dossier door te geven aan de markttoezichtautoriteit van een andere Europese lidstaat voor de verdere behandeling ervan.

4. Controleplan 2023

4.1. Voorbereiding

Alle uit te voeren proactieve controles, dus op eigen initiatief, zijn opgenomen in het jaarlijkse controleplan.

Voor we dat plan opstellen, raadplegen we de diverse belanghebbenden. Met de resultaten van die raadpleging wordt ook rekening gehouden bij het opstellen van het bemonstering- en testplan.

Verder onderneemt de afdeling Veiligheid acties om de sector te ondersteunen bij de toepassing van de bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011. De dienst Reglementering Bouwproducten organiseert regelmatig of neemt deel aan informatie- en sensibilisatiegelegenheden voor de sector (bv. ronde tafels per sector, via de Technische Commissie voor de Bouw ...) en publiceert ook informatie via de website van de FOD Economie³.

4.2. Selectie

Het jaarlijkse controleplan wordt opgesteld op basis van verschillende objectief beoordeelbare criteria, zoals:

- het veiligheidsrisico;
- de levensnoodzakelijkheid van het product;

² De algemene productveiligheidsverordening is dan van toepassing evenals andere mogelijke Europese wetgevingen die een CE-markering kunnen vereisen. Het toezicht hierop behoort niet tot de hier besproken controlecampagnes.

³ [Bouwproducten | FOD Economie \(fgov.be\)](https://www.fgov.be/nl/bouwproducten)

- de betrokken risicogroepen;
- de bedreiging voor de vrije concurrentie;
- de grootte van de sector;
- het aantal klachten/ongevallen;
- een nieuwe wetgeving;
- het einde van de co-existentperiode voor de van kracht zijnde geharmoniseerde normen⁴;
- resultaten van een vorige campagne.

Minstens eenmaal per jaar wordt het plan geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Voor 2023 werden de volgende productcategorieën (met vermelding van de geharmoniseerde normen) opgenomen in het controleplan:

- **ramen en buitendeuren** (EN 14351-1);
- **preparaten en mengsels art 31 en 33 Reach** (EN 197-1, EN 998-1, EN 998-2, EN 12004, EN 15651-1, EN 15651-2, EN 15651-3, EN 15651-4);
- **vloerbekledingen** (EN 1338, EN 1339, EN 1340, EN 1344, EN 13813, EN 14041, EN 14342);
- **gevels: isolatie-elementen** (EN 13162, EN 13163, EN 13164, EN 13165, EN 13166, EN 13167, EN 13168, EN 13169, EN 13170, EN 13171, EN 13950);
- **draagconstructies** in hout (EN 13986, EN 14080, EN 14081-1, EN 14250, EN 15497);
- **wanden en gevels: bekledingselementen** (EN 490, EN 492, EN 494, EN 1013, EN 1304, EN 1469, EN 13245-2, EN 13986, EN 14782, EN 14783, EN 14915, EN 15102, EN 16153, EN 16240);
- **gipsproducten** (EN 520, EN1285, EN 13279-1, EN 13950, EN 13963, EN 14496, 15283-1, 15283-2);
- **rookmelders** (EN 14604);
- **zonneschermen/ luiken en buitenjaloezieën** (EN 13561, EN 13659)
- **elektrische kabels** (EN 50575);
- **sanitair** (EN 14527, EN 14688);
- **membranen** (EN 13707, EN 13859-1, EN 13859-2, EN 13956, EN 13967, EN 13969, EN 13970, EN 13984, EN 14909, EN 14964);
- **garagedeuren en -poorten** (13241-1);
- **individuele verwarmingstoestellen** (EN 12809, EN 13229, EN 13240, EN 14785, EN 15250);
- **verticale verkeerstekens – vaste verkeersborden** (EN 12899-1);
- **natuursteen** (EN 771-6, EN 1341, EN 1342, EN 1343, EN 1469, EN 12057, EN 12058, EN 12326-1);
- **zavel** (EN 12620, EN 13043, EN 13055, EN 13139, EN 13242);
- **reflectorpaaltjes en retro-reflectoren** (EN 12899-3);
- **afschermende constructies voor wegvoertuigen** (EN 1317-5);
- **geotextiel** (EN 13249, EN 13250, EN 13251, EN 13252, EN 13253, EN 13254, EN 13255, EN 13256, EN 13257, EN 13265);
- **oppervlaktebehandeling van verhardingsoppervlakken/ emulsie-asfaltbeton** (EN 12271, EN 12273).

Verder werd in 2023 een bemonsterings- en testcampagne uitgevoerd op houten gevelbekleding op basis van de geharmoniseerde norm EN 14915. U kunt de conclusies van die campagne raadplegen in het specifieke verslag.

---

⁴ De door de normalisatie-instellingen verspreide Europese normen (of wijzigingen eraan) hebben niet noodzakelijk het statuut van geharmoniseerde norm. Dat statuut wordt bekomen door het opnemen van de referentie van de norm in het Europees publicatieblad (OJEU). De geactualiseerde lijst van de referenties van de geharmoniseerde normen die van kracht zijn onder de CPR, inclusief informatie over de co-existentperiode, is ook beschikbaar op de [website](#) van de Europese Commissie.

5. Resultaten

5.1. Proactieve controlecampagnes

5.1.1. Overzicht van de resultaten

In 2023 heeft de FOD Economie 979 productengamma's gecontroleerd waarvan er 85 niet CPR-conform waren.

Tabel 1 - Proactieve markttoezichtscampagnes van bouwproducten 2023

Proactieve campagne - Productcategorieën	Totaal aantal gecontroleerde productengamma's	Aantal niet-CPR-conforme productengamma's ⁽¹⁾	% niet-CPR-conforme productengamma's ⁽¹⁾ per gecontroleerde productcategorie
Ramen en buitendeuren	112	28	25
Preparaten en mengsels art 31 en 33 Reach	91	0	0
Vloerbekledingen	87	5	6
Gevels: isolatie-elementen	58	8	14
Draagconstructies (hout)	56	9	16
Wanden en gevels: bekledingselementen	75	8	11
Gipsproducten	58	0	0
Rookmelders	43	0	0
Zonneschermen/luiken en buitenjaloezieën	74	7	9
Elektrische kabels	31	0	0
Sanitair	51	5	10
Membranen	59	4	7
Garagedeuren en -poorten	52	1	2
Individuele verwarmingstoestellen	30	2	0
Verticale verkeerstekens - vaste verkeersborden	14	2	14
Natuursteen	24	3	12
Zavel	39	2	5
Reflectorpaaltjes en retro-reflectoren	10	1	10
Afschermdende constructies voor wegvoertuigen	1	0	0
Geotextiel	14	0	0
Oppervlaktebehandeling van verhardingsoppervlakken/emulsie-asfaltbeton	0	0	0
Totaal	979	85	9

⁽¹⁾ Met "niet-CPR-conforme productengamma's" wordt bedoeld: productengamma's waarvoor één of meerdere non-conformiteiten t.o.v. de vereisten van de CPR is/zijn vastgesteld en waarvoor een proces-verbaal van waarschuwing is opgesteld.

5.1.2. Resultaten van de gecontroleerde bedrijven

In het totaal werden 349 bedrijfscontroles uitgevoerd, waarbij 979 productengamma's werden gecontroleerd.

Bij 86 van de 349 (of 25 %) bedrijfscontroles werd een proces-verbaal (pv) van waarschuwing opgesteld.

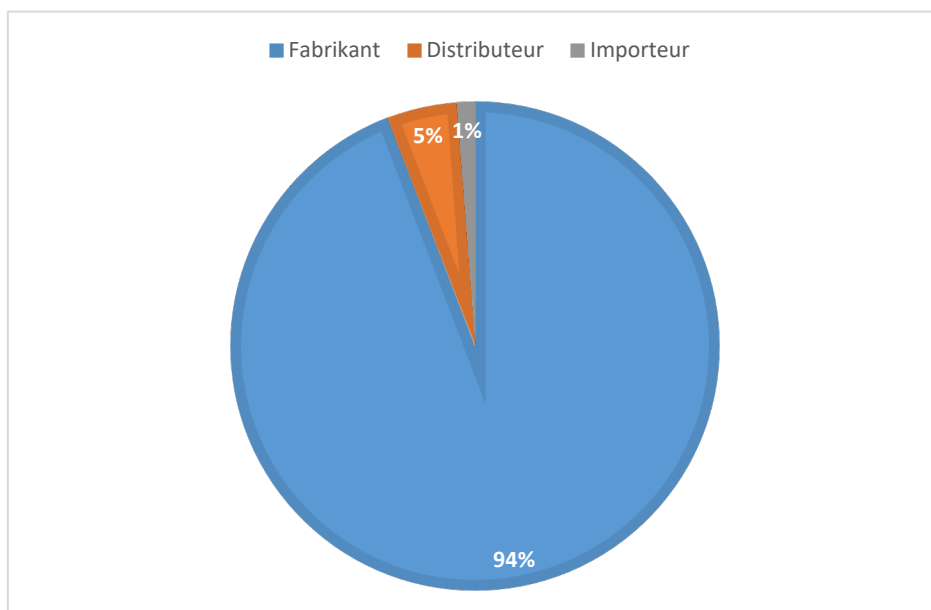
Tabel 2 – Resultaten van de gecontroleerde bedrijven

	Bedrijfscontroles	Gecontroleerde productengamma's
Totaal	349	979
Aantal met pv van waarschuwing voor niet-CPR-conforme productengamma's	86 (25 %)	86 (9 %)

Bron: FOD Economie.

Het overgrote deel (of 94 %) van de 86 opgestelde processen-verbaal van waarschuwing voor niet-CPR-conforme productengamma's was aan fabrikanten gericht, gevolgd door distributeurs (4 %) en importeurs (1 %) (zie grafiek 1). Een verklaring daarvoor is dat de CPR vooral aan de fabrikanten verplichtingen oplegt, waaronder de productiecontrole in de fabriek. Die moet uitgevoerd worden door de fabrikant zelf of door een externe aangemelde certificatie-instelling.

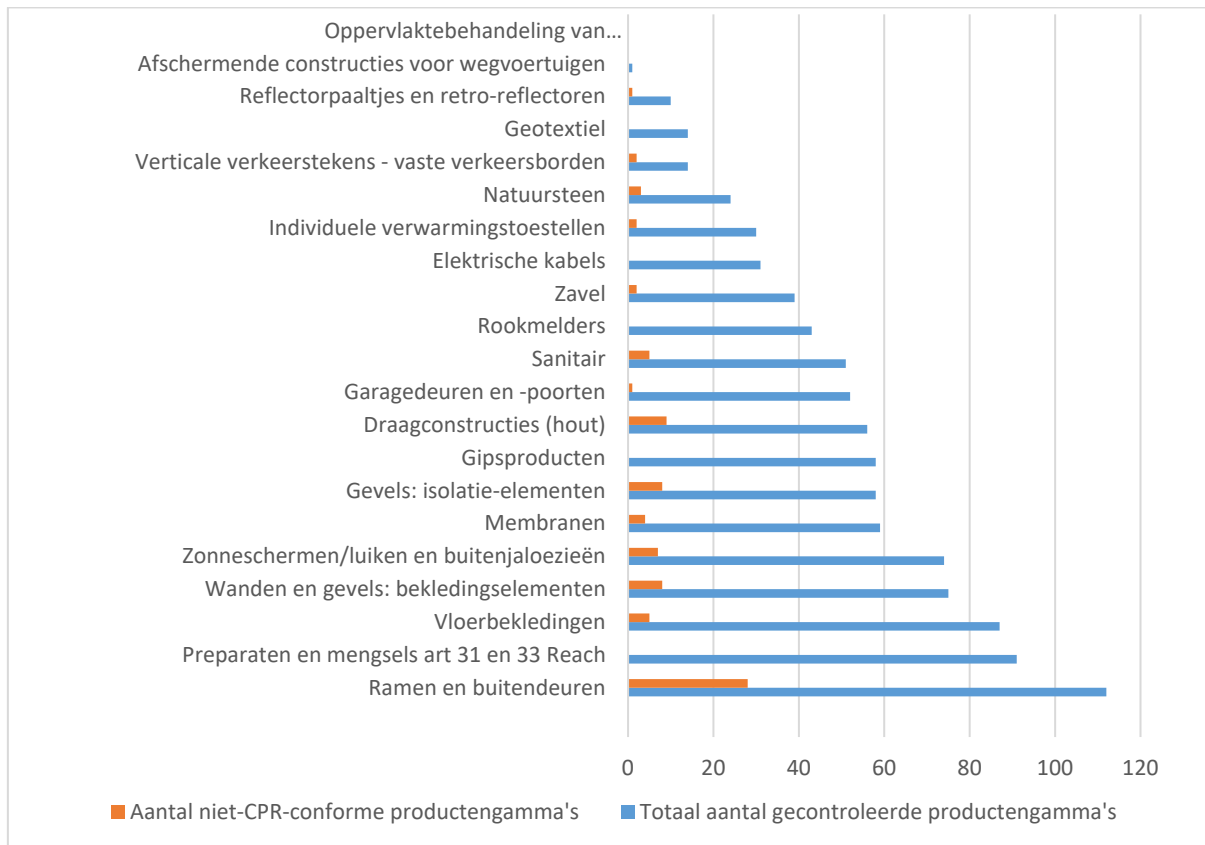
Grafiek 1. Spreiding van niet-CPR-conforme productengamma's (vastgesteld met een pv) over de marktdeelnemers

Bron: FOD Economie.

5.1.3. Resultaten van de gecontroleerde productengamma's

Grafiek 2. Aantal niet-CPR-conforme productengamma's tegenover het totaal aantal gecontroleerde productengamma's

Bron: FOD Economie.

De meeste van de 86 niet-CPR-conforme productengamma's, waarvoor een proces-verbaal van waarschuwing werd opgesteld, werden vastgesteld in de sector van de ramen en buitendeuren, gevolgd door die van de houten draagconstructies, isolatie-elementen voor gevels, natuursteen, verticale verkeerstekens en vaste verkeersborden, ...

Er moet worden opgemerkt dat producten die onder de REACH-wetgeving vallen (REACH art. 31 en 33 preparaten en mengsels) allemaal voldoen aan de CPR.

Voor de bemonsterings- en testcampagne op houten gevelbekleding werden vier monsters afkomstig van verschillende fabrikanten getest.

5.2. Reactieve dossiers

De reactieve dossiers waren steeds het gevolg van een externe aanleiding (vooral klachten). Het ging om punctuele dossiers, gerelateerd met productcategorieën die niet noodzakelijk deel uitmaakten van de brede (proactieve) controlecampagne. Ze werden prioritair behandeld.

In de loop van 2023 werden 7 formele klachten geregistreerd. Vijf werden afgesloten na uitwisseling van informatie via e-mail of na een bezoek ter plaatse en twee konden nog niet worden afgesloten (status 31 december 2023).

De 7 klachten in 2023 hebben betrekking op 3 categorieën bouwproducten:

- voorverpakte producten (cement);

- verticale verkeersborden ;
- kabels.

Er werd ook een zaak over bevestigingsmiddelen ingediend via Rapex⁵.

Bij de verwerking van de reactieve dossiers werd rekening gehouden met de systemen voor de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid (AVCP). Voor systemen 1+, 1, 2+ en 3, werd indien nodig de betrokken aangemelde instantie direct gecontacteerd en betrokken in overeenstemming met de accreditatieregels. Voor systeem 4 namen de aangewezen ambtenaren contact op met het betrokken bedrijf.

6. Besluit

Het komt nog voor dat er geen CE-markering en DoP aanwezig is bij de gecontroleerde marktoperator voor producten die onder de CPR vallen. Een proces-verbaal van waarschuwing wordt dan opgesteld.

Over het algemeen stelt de dienst Reglementering Bouwproducten een positieve trend vast in de sectoren die onderworpen werden aan het markttoezicht, tussen het begin van de campagne en vandaag.

---

⁵ Safety Gate (voorheen RAPEX) is een Europees alarmsysteem voor snelle uitwisseling van informatie tussen de Europese lidstaten over gevaarlijke producten met uitzondering van voedingsmiddelen, farmaceutica en medische hulpmiddelen.

Lijst met afkortingen

AVCP	Assessment and Verification of Constancy of Performance (beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid)
CPR	Construction Products Regulation (Europese bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011)
DoP	Declaration of Performance (Prestatieverklaring)
EN	Europese norm
EU	Europese Unie
GPSD	General Product Safety Directive (eisen over algemene productveiligheid)
NPD	No Performance Determined (geen prestatie bepaald)
OJEU	Official Journal of the European Union (Publicatieblad van de Europese Unie)
REACH	Registration, Evaluation, Authorization and restriction of Chemicals (systeem voor registratie, evaluatie en toelating van chemische stoffen)

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
economie.fgov.be